

SLOVENŠČINA–9. RAZRED

Navodila za samostojno delo

- Torek, 14. 4. 2020
- Sreda, 15. 4. 2020

TEMA: Vaja dela mojstra

- **Preglej rešitve zadnje naloge, DZ II, str. 107–108, nal. 9–15.**

VAJA DELA MOJSTRA

(Stavčni členi, odvisniki)

9. naloga:

povedek: **so namenili**

osebik: **koledniki**

predmet v rodilniku: /

prislovno določilo vzroka: **zaradi pomanjkanja**

10. naloga:

V prazničnem času so po vaseh hodili **božični koledniki**.

To so bili **vaški fantje**.

Besedila pesmi kolednic so bila skoraj v vsaki drugačna.

Na Gorenjskem so peli **tudi šestletni otroci**.

11. naloga:

Izpisani predmet	Vprašalnica	Sklon
s svojim očetom	S kom?	orodnik/or./O
ji	Komu?	dajalnik/daj./D
nekaj zanimivosti o kresih	Česa?	rodilnik/rod./R
praktičen namen	Kaj?	tožilnik/tož./T
organizacijo prireditve	Kaj?	tožilnik/tož./T

12. naloga:

V razpadajoči hiši se poleti zbirajo vaški otroci.

V razpadajoči hiši? – Kje se zbirajo?, p. d. k.; poleti – Kdaj se zbirajo?, p. d. č.

Zaradi vzdrževalnih del v letnem času na avtocesti nastajajo zastoji.

Zaradi vzdrževalnih del – Zakaj nastajajo?, p. d. v; v letnem času – Kdaj nastajajo?, p. d. č.; na avtocesti – Kje nastajajo, p. d. kr.

Od nenehnih skrbi je Tinina babica včeraj dobila vročino.

Od nenehnih skrbi – Zakaj je dobila?, p. d. v; včeraj – Kdaj je dobila, p. d. č.

Od Kranja do Ljubljane je Jera brez večjih težav prebrala govorni nastop.

Od Kranja – Od kod je prebrala?, p. d. k.; do Ljubljane – Do kod je prebrala?, p. d. k.; brez večjih težav – Kako je prebrala, p. d. n

13. naloga:

Po smislu, npr.

počitnice (prisl. dol. č.): **Med počitnicami** sem prebral veliko zanimivih knjig.

počitnice (predmet v rod.): Vsako leto se razveselim **počitnic**.

dežela (predmet v tož.): S svojo mlajšo sestrično sem obiskala **deželo**.

dežela (prisl. dol. kr.): Sosed je s težkim srcem prodal hišo **na deželi**.

nevarnost (prisl. dol. vz.): **Zaradi nevarnosti** smo vsi stekli na prosto.

nevarnost (osebek): **Nevarnost** je minila, zato so se vsi vrnili v svoje domove.

14. naloga:

Poved s prilastkovim odvisnikom:

To je tudi običaj, ki so ga ljudje sprejeli.

Poved s časovnim odvisnikom:

Pa še posebno vzdušje je, ko je povsod razsvetljeno.

Poved z načinovnim odvisnikom:

Skupine se razdelijo tako, da lahko s petjem razveselijo čim več ljudi.

15. naloga:

Pred leti so se koledniki po odpetih pesmih hitro skrili za hišo, da jih ljudje niso videli.

Po odvisniku se vprašamo zakaj + povedek glavnega stavka. DA NE

(Po odvisniku se vprašamo čemu + povedek glavnega stavka.)

Odvisnik stoji za glavnim stavkom. DA NE

Ker so koledniki imeli s sabo sekire, sablje in podobno orožje, koledovanje ni vedno potekalo mirno.

1. stavek je odvisni stavek. DA NE

Po njem se sprašujejo z vprašalnico zakaj + s povedkom glavnega stavka in spada med vzročne odvisnike. DA NE

Če sta se srečali dve skupini, je včasih izbruhnil pretep.

Odvisnik je mogoče pretvoriti v stavčni člen. DA NE

(Ob srečanju dveh skupin je včasih izbruhnil pretep.)

Veznik če se lahko pojavi tudi v ostalih odvisnikih. DA NE

(Uporablja se lahko tudi v osebkovem, predmetnem odvisniku.)

➤ **REŠI** naloge v DZ II, str. 109–112, nal. 16–20